

Rozhovor s Alainem de Benoist pro francouzské stránky Boulevard Voltaire vedl Nicolas Gauthier

Tématem následujícího rozhovoru s Alainem de Benoist je Nuit debout, hnutí, které už od března organizuje obsazování veřejných prostorů a pouliční demonstrace napříč Francií na protest proti navrhovaným pracovní právním reformám. Mnozí ho srovnávají s americkým Occupy Wall Street z roku 2011.

Nicolas Gauthier: Když odhlédneme od části mediálního spektra, která si *Nuit debout* i „participativní demokracii“ idealizuje, i lidí, kteří v nich vidí bandu hloupých zarostlých levičáků, můžeme vznik tohoto hnutí chápat alespoň jako obrodu zájmu mladých o politiku?

Alain de Benoist: Nejprve bych něco rád vyjasnil. Jistě víte, že nejsem jeden z maloburžoazních reakcionářů, kteří začnou vykřikovat „*chienlit* levičáci“ – a samozřejmě „osmašedesátníci“ – pokaždé, když studenti obsadí ulice. Protestují proti nechvalně proslulé reformě francouzského zákoníku práce El Khomri (nazvané podle jména ministryně Ministerstva práce, zaměstnanosti, odborného vzdělávání a sociálního dialogu Myriam El Khomri, pozn. DP), jehož první verze byla sestavena na základě diktátu MEDEF (Francouzský svaz zaměstnavatelů). Že se mládež obává budoucnosti, kde na ně čeká pouze nezaměstnanost nebo série nejistých, dočasných a nekvalifikovaných zaměstnání, mi přijde vcelku v pořádku. Kdyby se nebouřili v šestnácti, kde budou v šedesáti? Tak bych rád poznamenal, že podle průzkumu společnosti OpinionWay, zveřejněném měsíc po vzniku hnutí, jeho pohnutky chápe 70% voličů Marine Le Penové a 67% ho podporuje.

Obecněji řečeno nemám ani kapku respektu pro současné uspořádání, které na sebe nejčastěji bere podobu institucionalizovaného chaosu. Kdybychom nahlédli do minulosti, sympatizuji v éře *ancien régime* s lidovými revoltami a rolnickými *jacqueries*, za Revoluce s *chouany*, a o století později s *komunardy*. Dnes nepovažuji za úhlavního protivníka tu či onu vládní garnituru, levici či pravici, ale spíše liberální společnost (ekonomický liberalismus či společenský liberalismus) vycházející z metodologického individualismu, lidských práv, víry v pokrok, přednost komerčních hodnot a zbožštění trhu.

Tím pádem tedy necítím žádné apriorní předsudky proti hnutí *Nuit debout*, které se zrodilo z vynikajícího filmu Françoise Ruffina *Merci patron!*. Spolu s Frédéricem Lordonem bychom jej mohli označit za „film přímé akce.“ Jak jsem řekl, od prvopočátku jej lze chápat jako vyjádření nesmírné politické frustrace z naprosté zrady Socialistické strany spojené s touhou „dělat politiku jinak.“ Několik večerů na Place de la République mi však rychle otevřelo oči.

Nuit Debout: Krátkodobá hesla, donekonečna opakované otázky a řečnické kroužky, nejasné cíle a prázdná slova, narcistická lhostejnost k realitě.

Ne všechno, co zaznělo, mi bylo proti srsti, rozhodně ne. A je až moc snadné posmívat se stánkům, nabízejícím marocké klobásy *merguez*, „workshopům proti transfobii“ a prostorům zapovězeným „rasově neutlačovaným“ Z obecného vyznění ale jasné vidíme nakloněnost „provšechnysmu“ (pozn. překl. do angličtiny: *pour-toussisme*, odkazuje na hnutí za legalizaci homosňatků; *mariage pour tous*, sňatek pro všechny; všechno pro všechny; atd.) a otevřeným hranicím. Nezapomínejme ani na boj-proti-veškeré-diskriminaci, neodmyslitelnou součást sociálního liberalismu, který nemá sebemenší nárok stavět se do role skutečné opozice Systému. Neházím všechny – ekology, anarchisty, **ZADisty**, pracující na částečný úvazek, trockisty, pobudy a spodinu – do jednoho pytle, ale už teď vidím nemožnost vytvořit strukturované hnutí: jak kvůli sektářské nesnášenlivosti (směšné vykázání **Alaina Finkelkrauta**), tak primitivní žízni po násilném střetnutí. Krátkodobá hesla, donekonečna opakované otázky a řečnické kroužky, nejasné cíle a prázdná slova, narcistická lhostejnost k realitě. *Nuit debout* – rozhodně žádný „tavicí kotlík občanského odhodlání“ ani revoluční hnutí (kéž by!) – chápu v první řadě jako malé hodné liberály-libertiny, kteří po nás chtějí uznání svých „tužeb“ – v zásadě se příliš neliší od lidí, kteří věří v „boj proti terorismu“ zapalováním svíček. Patří tedy k typickým představitelům *Homo festivus* – druhu, který tak trefně popsal Philippe Muray.

NG: Odkazům na květen 1968 se asi nelze vyhnout. Jsou mu tyto události podobné a mohlo by z nich vzejít soudržné politické hnutí?

AdB: Vůbec tomu nevěřím. *Nuit debout* na to nemá prostředky, jelikož se samo uzavřelo před jakoukoli eventualitou sociální integrace. Květen '68 přinesl i všeobecnou stávkou, dnes nemyslitelnou – bohužel. Přes veškerou nejednoznačnost také šlo o hnutí radostné. U *Nuit debout* žádnou radost nevidím – jen dětinské řečnění, které však nedokáže skrýt hluboce depresivní sklony.

NG: Objevují se i srovnání se španělským Podemos či americkým Occupy Wall Street. Jedná se podle vás o projevy totožné dynamiky?

AdB: Hnutí jako Podemos se profiluje v protihegemonické perspektivě, což se o *Nuit debout* rozhodně říci nedá. Jejich nejvýraznější charakteristikou naopak je neschopnost zkoordinovat různé nesourodé proudy k vytvoření skutečných „generálních stavů“. Nemám nic proti nočním ptákům, ale zůstat vzhůru až do rána si mohou pochopitelně dovolit jen lidé, kteří nechodí do práce. Lid musí brzo vstávat, a tak nepřekvapí, že na Place de la République chybí a člověk by marně hledal stávkující dělníky nebo bouřící se rolníky. Pořádají tam – jazykem hluchoněmých – „shromáždění lidu“ bez lidu a „všeobecná shromáždění“ bez jakéhokoliv vztahu k širšímu sociálnímu hnutí. Jacques Sapir prohlásil, že „jedním z předpokladů přežití tohoto hnutí bude jeho schopnost spojit lidové vrstvy francouzských metropolí s vyloučenými z maloměst.“ Tato schopnost je dle mého soudu nulová. Přihlížející chodí na Place de la République jako do zoo, podívat se na poslední exemplář vymírajícího druhu. Systém nijak netrpí. Mallarmé už dříve napsal: „Nic se nekoná, jen místo,“ (Rien n'aura eu lieu que le lieu*) což je velice znepokojivé.

Rozhovor s Alainem de Benoistem *Nuit debout* : quand on est jeune, se rebeller me paraît

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

plutôt sain byl uveřejněn na webu Boulevard Voltaire 8. května 2016. Anglicky *When One is Young Rebellion is Healthy* vyšel na webu RightOn 14. května 2016. Překlad Eugène Montsalvat.

**Pokud někdo z čtenářů dobře vládě francouzským jazykem a orientuje se v materii, neváhejte se o případné připomínky k významu Mallarmého věty podělit v komentářích. - Redakce*